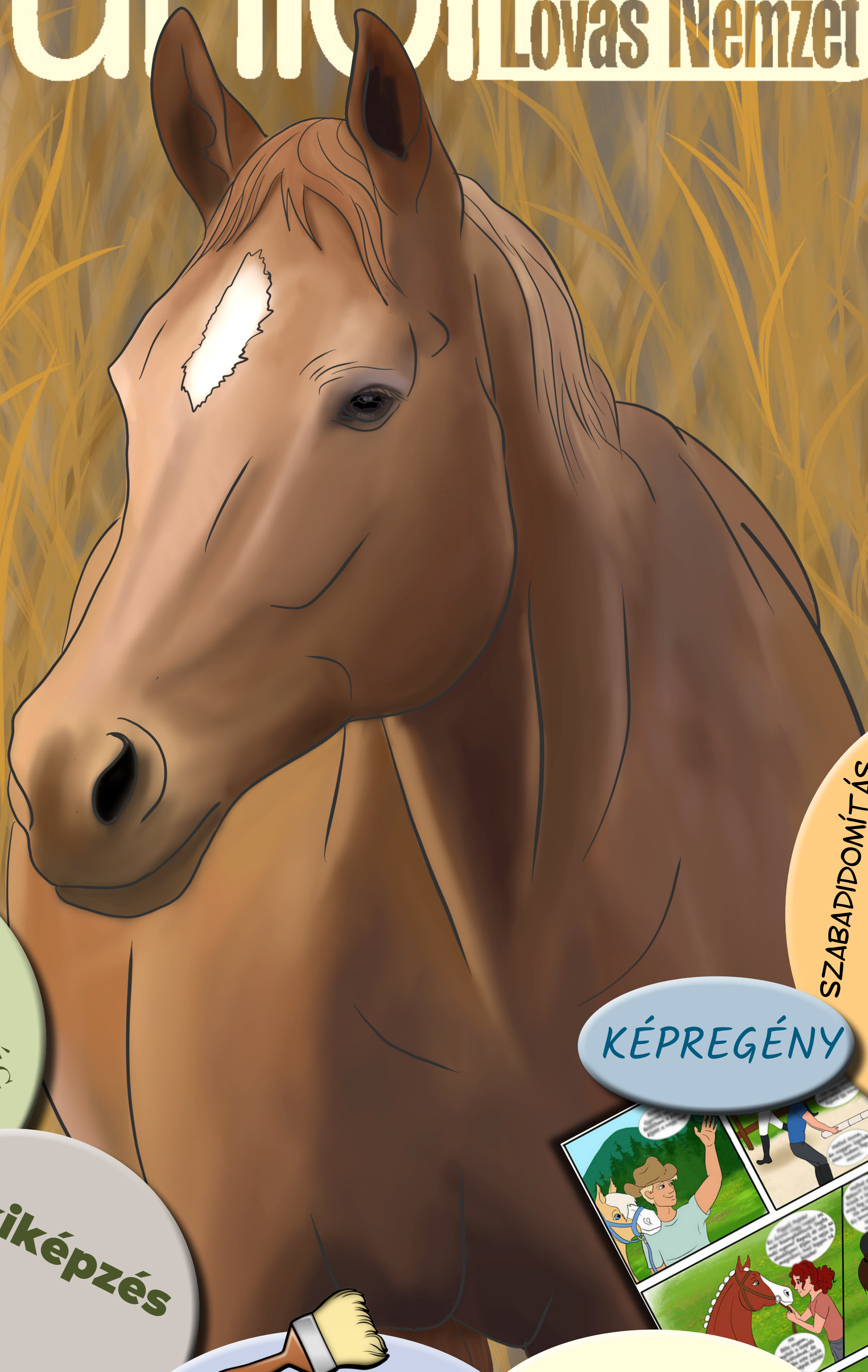

Junior Lovas Nemzet

IV. évfolyam 9. szám. 2021. szeptember

LÓEGÉSZSÉG

Lóképzés

RAJZPÁLYÁZAT

KÉPREGÉNY

JÁTÉKOK

SZABADIDOMÍTÁS

Kedves Lovasok!

*Az iskola indulásakor
egy kis könnyítésként
olvassatok a lovakról!*

Junior Lovas Nemzet, a modern lovasújság

- * Ingyenes
- * Online/offline
- * A te nyelveden beszél
- * Szakmai
- * Még a szüleid is élvezhetik!
- * Bármely korosztálynak

TARTALOM

*Ha megtetszik valamelyik cikk,
kattints rá!*

*Ha vissza szeretnél jönni ide,
akkor kattints a házikóra!*

Vagy nyomtasd ki! Színezz, vágj, játszd!

Havi
tippek

5

PROGRAMAJÁNLO

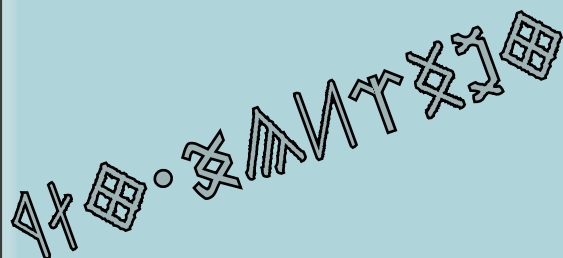
6

Lovak és
más állatok

7

STRESSZ
ESETÉN

9

12

Öko-lovi

14

Egészségház

Mi baja a
lovamnak?

15

LOVAGLÁS

16

Kérdezz-
felelek!

Legyen kérdésed a
lovakról!

18

*Akadémista
szemlélet*

19

*Mi legyek,
ha nagy
leszek?*

21

Találós
kérdések

27

Lószínek

28

SZABADIDOMÍTÁS

31

Meseház

33

Junior mese

36

Színező

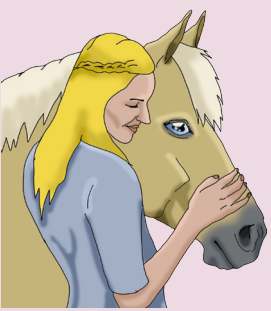
39

Képregény

40

Nyelvlecke

42

LOVAK A TERMÉSZETBEN

44

Játéksarok

45

Kreatív kuckó

46

Rajzpályázat

47

IMPRESSZUM

49

Ebben a rovatban összegyűjtünk nektek néhány tanácsot, amit érdemes megfontolni.

Szeptember

Elő a kamerával

Vége a szünidőnek, elkezdődött az iskola. Ilyenkor kevesebb időtök van kijutni a lovakhoz, talán a lovaglásra is kevesebb idő jut. Valaki kíséren el a lovaglásra, és kérd meg, hogy készítsen videót rólatok! A videót sokszor végig tudod nézni, és felfedezhetsz benne olyan részleteket, amiket javítani tudsz. Ugyanakkor láthatod a videón, hogy mik az erősségeid is, tehát elfogadhatod, hogy tényleg ügyes vagy!

Tipp a videókhöz

A kamerás álljon a nappal háttal! Egész alakot átfogó közelségben vegyen fel, hiszen, ha túl közel van, nem látszik a teljes kép és félreértéshez vezethet. Ha túl messze áll, akkor pedig hunyorítva sem fogod látni a részleteket, így nem segít. Ne csak a vágtról, hanem minden feladattípusról, vagy akár az egész edzésről készítsen videót!

Fontos, hogy az edzőt kérdezzétek meg, hogy hol nem zavar a videós!

Van saját tipped?

Küldd el INSTÁN az ötletedet nekünk!

[juniorlovasnemzet](https://www.instagram.com/juniorlovasnemzet)

ZENGŐ NYÍL TÖRTÉNELMI ÍJÁSZ ISKOLA 2021. SZEPTEMBER 19. 10:00 CSÖMÖR, ZENGŐ NYÍL LOVARDA

A BELEPÉS DÍJTALAN

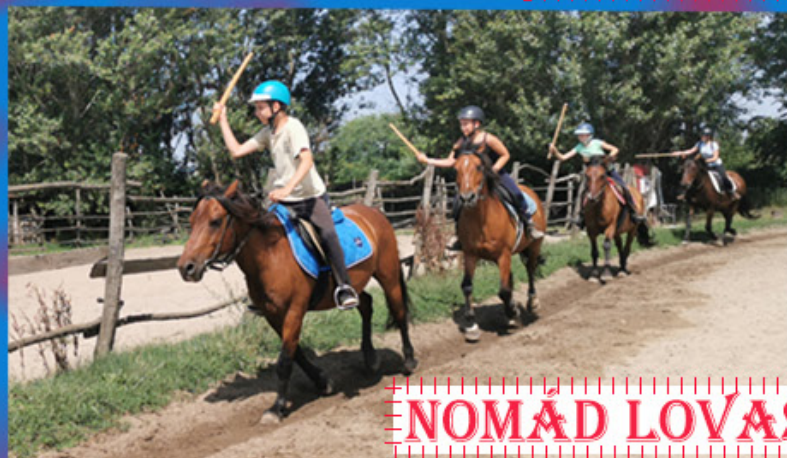

NYÍLT LOVASÍJÁSZ
EDZÉS

ÉLŐ TÖRTÉNELEM ÓRA

ÍJÁSZ BEMUTATÓ

NOMÁD LOVASJÁTEKOK

ÍJÁSZAT A LÁTOGATÓK SZÁMÁRA

ZENGŐ NYÍL TÖRTÉNELMI ÍJÁSZ ISKOLA KISS ATTILA: 06309826505

A kutya

Az eddigiekben kedves olvasóinktól kapott levelekből készítettünk nektek összeállítást. Sok állatfaj előkerült: kutyák, macskák, tyúkok, birkák, kecskék vagy akár malacok is. Eltűnődtünk azon, hogy vajon mennyit tudunk ezekről az állatokról? Lássunk néhány érdekességet, folytassuk a kutyával!

Nagyon sok családnál él kutya, többnyire már családtagként. De nem volt ez így mindig.

Tudtad?

A kutyáról korábban azt gondolták, hogy a sakáltól származik, a legújabb kutatások azonban már kimutatták, hogy a kutya őse a farkas.

Mit is tudunk a farkasokról? Ragadózó állatok, falkában élnek, az állatvilágban a legtöbb "nyelvet" beszélik: kommunikálnak egymással, madarakkal, más emlősökkel, és legújabban már velünk, emberekkel is. Ráadásul nagyon jó az értékelésük: látásuk, hallásuk és legfőképp az orruk.

A kutatók egészen biztosak abban, hogy a kutyát közvetlenül a szürke farkasból (*Canis lupus*) házasította az ember a földművelő életmódját megelőzően, még a kőkorszaki vadászó-gyűjtögető évezredek alatt.

Érdekesség

Egy tanulmány szerint nem feltétlenül az ember volt az, aki kiválasztotta magának a vadonból a farkast. A farkas jött rá, hogy az ember mellett mindig csurran-cseppen számára maradék étel, illetve farkasordító hideg esetén jó taktika a tűz körül ólalkodni. A kétlábúak pedig a farkasok vadászattal és csapatmunkával kapcsolatos képességeit tanulhatták el.

Elnevezésük

- * kölyök - a gyerek kutya
- * szuka - a nőstény
- * kan - a hím

Nagyjából 14 ezer éve, amikor az ember letelepedett életmódot alakított ki, a farkasok tudatos szelekciója fontossá vált. Az agresszív egyedeket kiszűrték és elűzték, az emberhez idomulás, a szelídülés pedig elkezdett beépülni az állatok génállományába.

A társállatként és munkakutyaként tartott ebek tenyésztése már időszerűségünk előtt 5000 környékén megkezdődött, méghozzá Kínában. Itt született a csau-csau, a tibeti maszti, a shar-pei, a lhasa apso, a shi-tzu és a pekingi palotakutya, később pedig a tibeti spániel és a tibet terrier is.

Később folytatódott a munkakutyák nemesítése, illetve ezekben a századokban is nagy divat maradt az előkelő hölgyek körében az ölebtartás. Az egyház képviselői is előszeretettel hódoltak a kutyás élet örömeinek, sőt, arra bátorították a híveket, hogy nyugodtan vigyék magukkal bundás jóbarátaikat az istentiszteletekre.

Amellett, hogy a farkas és a kutya genetikailag 99,9%-ban egyeznek, a fajtanemesítésnek köszönhetően a kutyák és a farkasok külseje, működése igencsak különbözik. A kutyák anyagcseréje és emésztése valamelyest alkalmazkodott az ember mellett folytatott életmódhoz. Zsír- és szénhidrát-hasznosító képességük a farkasokéhoz viszonyítva jobb, emellett nem védelmezik olyan agresszíven a táplálékukat, mint vadon élő ősük.

A kutyatartás is sokat változott: több ezerrel évvel ezelőtt a kutya bent él a gazdával együtt a házban, főként az élelemszerzésben, a vadászatban, illetve a ház őrzésében lett szerepük.

Aztán ezen feladatok eltűnésével egyre inkább kikerült az ember környezetéből. Magyarországon jelenleg is nagyon sok kutya él egyedül, vagy egy vagy több kutyussal kint az udvaron. Több helyen már azonban visszakerültek az emberek otthonaiba, és családtagként élik mindennapjaikat.

Nálatok hogy él a kutya?

Gyutai-Erős Mónika

A szerző lánya Zsóka és kutyájuk, Saci.

VISSZA A SULIBA

Lassan vége lett a nyárnak, és újra kezdetét veszi az iskola. Van, akit ez örömmel tölt el – újra találkozás a barátokkal, kedvenc tanárok, esetleg egy új iskola új élményekkel és új osztálytársakkal, lehet sztorizni a nyári élményekről, eldicsekedni azzal, ki milyen szuper klassz különóra járhat majd az új tanévben... De vannak, akinek ez inkább jelent stresszforrást, akik már előző este azzal a gondolattal alszanak el, hogy ők mennyire utálnak suliba menni. Nos – mi most nekik szeretnénk adni néhány tippet.

Ha őszinték akarunk lenni, bárhol vagyunk is az életben, legyen az egy nyári tábor, egy nyaralás, egy mozi a haverokkal vagy épp az iskola, mindenhol történnek velünk jó és rossz dolgok egyaránt. – A különbség talán abban rejlik, hogy milyen arányban. Hogy több jó vagy több rossz élmény kapcsolódik-e egy adott tevékenységhez.

Az agyunk nagyon okos kis szerkezet. A működése erősen hasonlít a Google-re. Hitted volna?!? Úgy van kitalálva, hogy amire a figyelmünket irányítjuk, amit beírunk a keresőbe, arra fogunk találatokat kapni, ahhoz hasonló dolgokat fogunk utána észrevenni.

Ha például kinéztél magadnak a boltban egy menő cipőt vagy pulcsit, észreveheted, hogy utána több emberen is látsz majd hasonlót. Vagy ha a lovaglórúd után hazafelé menet az emberek is valahogy kedvesebbnek tűnnek, akkor sokkal inkább készülsz arra, hogy a veled szembejövő kedves lesz, mintsem mufurc. De ilyen az is, ha felfigyeltél rá, hogy a suliban egy bizonyos tanár óráin többször is felszólítanak, és épp mindig akkor, amikor nem figyelsz, akkor utána hamar érezheted úgy, hogy az a tanár bizony kipécézte Téged magának.

Ha a Google keresőbe azt írod be, hogy az élet szörnyű, akkor arra fog találatokat kiadni. De ha azt, hogy az élet szép, biztos, hogy arra is sok találatot fog felsorakoztatni.

Talán már ebből Te is rájöttél, hogy mennyire fontos az, mire figyelünk, mit írunk be a keresőbe. Mert utána bizony az ahhoz kapcsolódó érzések és tapasztalások fognak sokasodni.

Szóval ha már reggel arra készülsz, hogy az iskola szörnyű, és hogy az egész nap egy nagy szívás lesz, akkor biztosra veheted, hogy napközben észre is fogsz venni minden olyan dolgot, amitől az iskola szörnyű lehet.

De akkor vajon fordítva is működik?

Félre ne értsetek; mi nem azt mondjuk, hogy ha valaki piszkál Téged, akkor mondogasd magadnak azt hogy ő egy nagyon jó ember, és milyen kedves Veled, vagy hogy ha valahol nem érzed jól magad, akkor játszd el, hogy milyen boldog vagy, mert ezzel becsapnád magadat is és a környezetedet is.

Mi csupán azt javasoljuk, hogy amikor reggel, iskolába indulás előtt görcsbe rándul a gyomrod, mert olyan órád lesz aznap, amit számodra kihívás túlélni, akkor próbáld a figyelmedet és a gondolataidat áttéríteni olyan dolgokra, amik kellemes érzést váltanak ki belőled.

Nem kell azt mondanod arra, ami nem jó, hogy az jó. Viszont dönthetsz úgy, hogy nem hagyod, hogy elrontsa a napodat, és ezért Te inkább arra figyelsz, ami jó.

Ha van kedvenc tantárgyad vagy tanárod, akkor megpróbálhatod szándékosan arra irányítani a gondolataidat. De a stresszes helyzet előre elképzelése helyett gondolhatsz például arra is, amikor a nagyszünetben bandáztok a haverokkal. Vagy arra a jóképű srácra a hetedikből, esetleg az új lányra, akinek a mosolya varázslatos.

Sőt, ha elég bevállalós vagy, és jó a képzelőerőd, akár eljátszhatsz azzal is, hogy a szokásostól eltérő befejezést képzelsz el azokhoz az eseményekhez, amiken stresszelsz. Milyen lenne, ha a tanár, aki pikkel Rád, felszólítana, és te meg tudnád válaszolni a kérdését. Vagy hogy a sráccal, aki kötozködni szokott Veled, ma reggel nem kiabált az apukája szokás szerint, és így nem akarja majd rajtad levezetni a feszültséget. Ez már csak azon múlik, te mit tartasz elképzelhetőnek, mint új forgatókönyv.

Most már ti is tudjátok... a gondolatainknak teremtő ereje van!
És ezt nem kell nekünk elhinned; próbáld csak ki bátran!

Egy egyszerű példa, amikor talán már észre is vehetted ezt korábban (bár lehet, hogy akkor még nem gondoltad, hogy milyen klassz dolgokra is felhasználható), hogy amikor azt mondogatod magadnak, hogy úgysem fog sikerülni, akkor általában nem sikerül, amikor viszont azt mondogatod, hogy legjobb tudásom szerint megcsinálom, akkor nem ér kudarcc.

Szóval hadd jöjjön az a sulis! Tuti, hogy tudsz találni valamit a napokban, ami jó. Ha arra irányítod a figyelmet, amikor kezdenél feszült lenni, nincs az a tanár vagy tárgy, ami elronthatná a napodat!

Szóllós Judit
allatasszisztaltfoglalkozasok.hu

*A rossz gondolatok
élve felfalhatnak!*

Lovas Nemzet, 2021. szeptember
Keresd az újságárusoknál!

Lovas Nemzet
ABLAK A LOVAS VILÁGRA

Egy rovat, melyben életre kel a múlt

A Zengő Nyíl Történelmi Íjász Iskola a gyalogos és lovasíjászok képzésén kívül a régmúlt lovas és fegyveres kultúrájának kutatásával is foglalkozik.

Ókori szkíta, középkori avar, magyar és török íjak rekonstrukcióit készítjük el, ami az eredeti anyagokkal azonos összetevő elemekből létrehozott hiteles másolatot jelenti.

Ezeket az íjakat a korra jellemző hegyekkel felszerelt nyílvevesszőkkel kipróbáljuk, vagyis megnézzük, hogy egy honfoglaláskori páncéltörő, vagy például egy villás nyílhegy milyen célpontok ellen hatásos.

A páncéltörő nyílhegy a láncingen áthatol ugyan, de csak a hegy hosszúságában. Ha hajdani viselője a sajátos „drótkabát” alá gyapjúval bélelt ruhát öltött, nem kapott halálos sebet - legalábbis a védett területen.

Fotó: Füspök Zoltán

Veretes kantár készítője : Kiss Attila

Fanyereg készítője : Kiss Attila

Lovas emberek számára izgalmasabb az egykori nomád népek lovasfelszerelésének rekonstrukciója. Volt szerencsénk eredeti szőrrel és fűvel kitömött 2500 éves szkíta párnanyergeket és 1500 éves altaji fanyergeket tanulmányozni.

Sorra készülnek a másolatok, melyeket a harci bemutatók során, a lovakon is kipróbálunk. Egy nemezzel jól alápárnázott, az adott ló hátára méretezett fanyereg jóval kíméletesebb a ló számára, mint sok modern sorozatgyártott nyereg.

Lovaink kiválasztása és betanítása szintén érdekes része a Zengő Nyíl tevékenységének. Idomításuk során a lovasíjászaton kívül a szablya, fokos és kopja (lándzsa) használatához, a harci szituációkhoz, pl.: a pajzsos gyalogosok lerohanásához is igyekszünk hozzászoktatni őket.

Honfoglaló őseink lovai 130-140 cm körüli marmagasságúak voltak, melyek a 165 cm átlag magasságú férfiak számára is alacsonynak számítottak. Mi hucul félvéreket és kunfakókat használunk, hogy küllemükkel hűen visszaadják a hajdani nomád lovak látványát.

Csintalan kunfakónk Tentek.

Nagyon divatos manapság a környezetvédelem. Szerencsére! Már nagyon régóta megoldandó kérdés a természet védelme. De mit tehetünk mi lovasok a Földanyáért?

Csizmát mosni ökosan

Az őszi beköszöntével az esőzések megszorodnak, így a sár elkerülhetetlen a lovas helyeken. Legtöbbünk ilyenkor gumicsizmát visel, ami sok esetben vállalhatatlanul piszkos lesz.

Tisztítsuk meg!

Mi az első gondolatod? A slag... Mindig a slag, mert állandóan tiszta vizet nyom erősen a cső, amivel leveretheted a sárat a lábbedről. Belegondoltál már, hogy ez mennyi víz? Próbáld ki egyszer, hogy egy-két vödört a slag alá helyezel!

Az ökos megoldás

Ha már kipróbáltad a vödörös módszert, akkor akár kezdhetsz is azonnal! Legközelebb töltsd meg félig a vödört és mosd meg abban a csizmád! Nem csak a vízzel spórolsz, de még mosni is könnyebb lesz. Beleállhatsz a gumicsizmával a vödörbe, így áztatva sokkal könnyebben fog lejönni a szutyok. Szerezz egy hosszúnyelű kefét (autómosó például) és évekig segít neked ebben a munkában, anélkül, hogy vizes lenne a kezéd. Ha nagyon csillogó csizmát szeretnél, akkor egy másik vödört szintén megtöltesz félig, és abban patyolat tisztára tudod mosni. Az előző vödör vizét a következő lovas fel tudja használni a koszos csizmájára, és a tisztább vizet szintén a tökéletesítésre. A sáros vizet pedig egy fa vagy bokor tövébe öntheted.

Hasonlítsátok össze a két vízhasználat mennyiségét!

Az ökosabb okosabb!

RF

Sokat vagy a lovak mellett. Már egy apró mozzanatát is észreveszed, ha az átlagostól eltér. Tudod-e pontosan mi történhetett a lóval? Ebben a rovatban felderítjük!

Tudtad-e a lóinfluenzáról?

A világ egyik gyakori lóbetegsége a lóinfluenza. Mégis a vakcinázások hatására, a betegség csak ritkán kimutatott.

Hogyan vedd észre?

A betegség magas lázzal jár (40-41°C), bágyadtság és étvágytalanság kíséri. A ló prüsszöl és erős köhögéssel küzd, illetve orrfolyást tapasztalhatunk nála. Szövődmény nélkül 5-7 nap alatt meggyógyulhat, de sok esetben nem ússzuk meg ilyen könnyen.

**A LÓ ÁTLAGOS
TESTHŐJE:
37,5-38,2 °C**

Mi okozhatja?

A betegséget vírusok okozzák, leginkább cseppfertőzéssel. Főszézonja a koratavas és az ősz. Ha az állomány egyik tagja beteg lesz, akkor nagyon gyorsan az egész ménes megbetegedhet. Szerencsére ritka az elhullás.

Mit tudsz tenni?

A prevencióé (megelőzés) a legfontosabb szerep: a lovak megfelelő vakcinázása lóinfluenza ellen. Fontos, hogy ennek akkor van értelme, ha az egész állomány oltva van. De ha már ott a baj, mint mindig, ha a lova-
don gyanús tüneteket tapasztalsz, azonnal értesítened kell az állator-
vost vagy a ló tulajdonosát. A lónak pihenésre, friss és állandó ivóvízre,
könnyen emészthető, tápláló takarmányra van szüksége.

Hogyan tudod megállapítani a ló hőmérsékletét?

Ezt a műveletet akár te is meg tudod oldani, ha a ló nyugodtan reagál a vizsgálatra. Egy megfelelő lázmérőre van szükséged, amit a ló végbél-nyílásába kell helyezni úgy, hogy te még lásd a kijelzőjét, de az eszköz szára eléggé mélyen helyezkedjen el a méréshez. A digitális eszközök csipognak, ha eléri az állandó hőmérsékletet, ez a lovad testhője.

Roflics Fanni

Forrás: Dr. Horváth Zoltán - Lóbetegségek

Lektorálta: Dr. Csepi Gábor

Sziasztok!

Gombóc vagyok, póniló. Szeretnék benneteket kicsit elkalauzolni a lovaglás világában. Tartsatok velem!

Beszélgessünk a jelzésekről! Ezeket a továbbiakban szakszerűen lovas segítségeknek nevezzük majd.

A legfontosabb segítséged a csizmád. Jó-jó, tudom, hogy cipő van rajtad, de ez a hivatalos megnevezése. Légy egy kicsit komolyabb! A csizma nem más, mint a lábszárad, amelyet természetesen mindig az oldalamon tartasz.

Az állandó kapcsolat a lábaddal megnyugtat és bizalmat ad a feladatok végrehajtásához. Ez a segítség a hátsó lábaimra hat.

Remélem, emlékszel még: az én mozgásom a hátsó lábaimnál kezdődik. Hátról lépek a saját súlyom alá – így tudom magamat egyensúlyban tartani. Ezért a csizmasegítség nagyon fontos az elinduláshoz és a mozgásom folyamatosságához. Ezt jól jegyezd meg!

Amikor ügetésből átmegyek lépésbe – átmenet két jármód között – vagy megállok, egy mozgásfolyamat eredménye. Ilyenkor is a csizmáid nyomása ösztönzi lábamat a súlyom alátámasztására. És ne feledd, te is rajtam ülsz! A te súlyodat is hordoznom kell. Ezért csizmasegítséged a legfontosabb jelzés számomra.

A csizmajelzést a következőképpen használhatod: lábadat jobban odanyomod az oldalamhoz, majd enyhül a nyomás. Ez a vádli izmainak erőteljesebb, rövid megfeszítése – erősebb hatásért a sarkaddal is megnyomhatod. Vigyázat!

Ne ütögesd és ne húzd fel a sarkad, ne dörzsölgess! Ezek mind rossz jelek, és nem jól fogok rájuk reagálni. Elmagyarázom, hogy mi bennük a bibi. Már beszéltünk arról, hogy a lábaddal szilárd pont az ülésednél.

De ahhoz, hogy a lábaddal ütögetni, kalimpálni, sőt rugdosni tudj, el kell vened az oldalamtól – viszont akkor hol az állandó kapcsolat?! Ha feladod a folyamatos érintkezést, ülésed ingatag lesz – azaz nem zárt –, és ezáltal veszélynek teszed ki magad.

Mellesleg nagyon kellemetlen és rossz érzés egy váratlan oldalba rúgás! Ha megijedek tőle, lehet, hogy nem fogsz örülni.

Gondolom, ha a barátod csak úgy hátba ver, aztán viccet kezd mesélni, nem fogsz nevetni a poénon, csak a sajgó hátadra figyelsz, és neheztelsz az illetőre.

Vagy tévedek?

Miért fontos a jó és finom segítség? Mert méretem ellenére is érzékeny vagyok – főleg az oldalam és a szám. Különben meg minden jelzésedre reagálok. Kellemes segítségre finoman válaszolok, ebből érzed, hogy értem, amit szeretnél, és végrehajtom. Menet közben érzed, hogy mennyire pontosan értettem meg a feladatot, és szintén apró kis jelzésekkel tudod javítani és ösztönözni a mozgásomat.

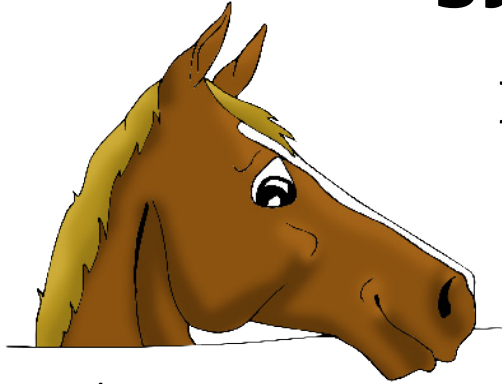
Egyszóval a csizmasegítség előrehajtó hatású. Kicsit nehéz elképzelned, mert te csak két lábon állsz. Csizmád a hátulsó lábaimra hat, akkor is, ha meg akarsz állni, fordulni, elindulni.

Minden mozgásom a hátulsó lábaimból indul ki, ezért kell segíteni, ösztönözni, hogy a gyakorlatokat tisztán és jól tudjam végrehajtani.

Tombor Mónika - Roflics Fanni

Ez a rovat rólatok szól. Ha bármilyen kérdésetek felmerül, tegyétek fel és mi válaszolunk!

Instán: [juniorlovasnemzet](#)

Facebook oldalon üzenetben: [Junior Lovas Nemzet](#)

E-mailben: lovasnemzetplusz@gmail.com

Múltkor hallottam, hogy a poros széna nem jó a lónak. A papám azt mondta nincs olyan széna, amiben nincs por. Honnan szerezhetek pormentes szénát?
esett kétségbe Dorottya.

Nem a legkönnyebb téma a ti korosztályotoknak, de lássunk bele egy picit!

Széna: A széna a lekaszált, megszáritott fű.

Kaszálás: Egyszerűen megfogalmazva, többféle kaszási módszerrel dolgoznak. Némelyik esetén jóval kevesebb por keletkezhet. De még ez utóbbinál is gyakran vannak hangyavárak, vakondtúrások, amik miatt por kerül a szénába.

Száritás: Itt is többféle módszer akad, de általánosan bevett szokás a forgatás. Ezzel pedig szintén felkavarhatják a port, hiszen a fű a földből nő, a föld pedig poros.

Pormentesítés: Még a legtisztább módszerrel dolgozva is poros lehet tehát a széna. Szokták javasolni, hogy locsoljuk meg a szénát közvetlenül etetés előtt. Jó lehet még erre a célra készített hálóból (slow feeder hálók) etetni a szénát, mert ilyenkor kihullik a por a szálak közül.

Reméljük tudtunk segíteni!

Mire lettél kíváncsi?

Írj a fent említett csatornák egyikén!

A kezdetek...

Hol is kezdődik?

Sokat játszottam a gondolattal hol is kezdjük...

Juniorok, fiatalok...

Póni, kisló tulajdonosok, leginkább bérlovasok lovasiskolákban, vagy épp is-is. A képeken szereplő lovasom, Horváth Alexandra és makrancosnak hitt pónija, Matild. Hónapok óta „gyúrték egymást”, mire mi találkoztunk. Időnként se ápolni, főleg patát pucolni nem tudta Szandi egyedül, mindig „odébb lökte” a póni. Futószárazni ő maga egyedül nem tudta, vezetni is csak szerencséjével sikerült. Körkarámban lemozgatni pedig úgy, hogy Szandit kikergette a karámból, így Szandi karámon kívül ostorral hajkurászta lemozgatás céljából a pónit.

Első találkozásunk

Beszélgetés. Mi történik velük, általánosan, ápolásnál, vezetésnél, lemozgatásnál, lovaglásnál. Matild velünk volt ekkor is, finoman mindig „közölte”, hogy ő bizony tudja, hogy az embereket odébb lehet nyomkodni. Ez abban nyilvánul meg szinte minden lónál - aki alaptermészetéből fakadóan nem eszik embert -, hogy felénk lépegetett. Ez volt az első, amit „letárgyaltunk”.

Beszélgetnek-e a lovak?

Igen.

És mi hogy tudunk válaszolni nekik?

Három egyszerűnek tűnő dolog van: az étel, ital és a közös terünkben ki hol helyezkedhet el. Tehát, mikor kedves, akár teljesen nyugodt lovunk például ápolás közben irányukba lép, azzal azt kérdezi: odébb állsz? Ha odébb lépünk, lovunk nyugtázta: „én vagyok a vezetőnk”, tehát ő fogja eldönteni, mikor, hova ki mehet. Ez már itt eldőlt, nem kell hozzá vágatni, vagy akadályt ugratni, semmi. Szinte az összes lovas-ló konfliktus visszavezethető erre a hirtelen jelentéktelennek tűnő aprócska helyzetre.

Innen kezdjük tehát, állnunk tudnunk kell. Lovat leápolni tudnunk kell, de nem a kis kefék színei szerint, hanem, hogy közben mit mond nekünk a lovunk, mi mit mondunk neki, mit válaszol és mi miként viszonzozzuk a választ az ő kérdéseire.

Kezdeti lépegetések lejátszása után, mikor Szandi is megértette, hogy Matild miként kérdez tőle, erre ő hogy válaszoljon, sikeres és biztos lóápolásokat követően megtanultak együtt, vezetőszáron lépni, megállni, akár hátrébb lépni, és mindezt úgy, hogy a köztük lévő távolságot Szandi tudja szabályozni. Tehát ő lett kettőjük között a vezető, Matild póni pedig a követője. Persze vissza-vissza kérdez Szanditól, de elfogadja, megérti a jelzéseket és azokat képes is végrehajtani.

Béke szállt közénk, Szandi mosolyog, Matild csendes és kedves lett. A bizonytalanság, a biztonság hiánya, mert nem tudni mi fog történni a következő pillanatban. Ezekkel a kezdeti lépésekkel, helyzetfelismerésekkel, és lovakkal beszélgető, együtt lépkedő vagy épp „együtt állunk” részek javításával, rengeteg kellemetlen dologtól óvjuk meg magunkat és lovainkat is, akikkel nap, mint nap együtt vagyunk.

Szerencsére manapság hazánkban is egyre több az olyan lovarda, ahol pusztán a lovak szeretetéből adódóan, egyre több oktató társul, hogy minőségben javítsanak a lovak általános megértésén, kommunikációjuk fejlesztésén, lovasaik minőségi oktatásában, teljes életkörülményeik javulása érdekében.

Kedves fiatal lovasok, kívánom nektek a felismerés képességét, hogy a lovakkal való bánásmód tanulása sohasem a nyeregben kezdődik, de mindenkor képes a földről való lovazás megváltoztatni a nyeregben töltött idő minőségét!

Sárvári Evelin
Fotók: Tomka Botond

A ló, mint hivatás, vagy a ló, mint hobby?

10 kérdéses mini interjú-sorozat sikeres és boldog emberekkel, ami segít neked dönteni.

Katona Tímea r. főtörzsőrmester vagyok. A Készenléti Rendőrség Lovas és Kutyas Szolgálati Osztály Lovas Alosztályánál kezdtem meg rendőri hivatásomat immár 10 éve.

Szereted, amit csinálsz? Mit szeretsz benne?

A lovasrendőr közterületi szolgálatot lát el. Lovas jelenlétünkkel hozzájárulunk az ország különböző településeinek biztonságához. Meghívottként lovas bemutatókat tartunk, valamint a nemzeti ünnepeken díszelgési feladatokat látunk el. Mindennapi munkám mellett a lovak ápolása, gondozása és a lófelszerelések rendben tartása is az én feladatom. Nincsen két egyforma szolgálat, de éppen ezt szeretem benne, valamennyi nagyon érdekes. Vidékről származom, gyermekkorom óta foglalkozom lovakkal, nagy álmom volt, hogy lovakkal dolgozhassak.

Választanál-e másik hivatást, ha most lennél gyerek?

Nagyon örömmre szolgál, hogy a munkám egyben a hobbim is. A lovak iránti szeretetem miatt most is ezt a hivatást választanám.

Hogyan emlékszel vissza az iskolai éveidre?

Kisgyermekként a cukrász szakma iránt érdeklődtem, de 12 évesen megismerkedtem a lovaglás élményével és beleszerettem a lovakba. A lovaglás olyan sport, amely az egész testet kellemesen megmozgatja, átmozgatja, nagyon jó kikapcsolódás. Gyerekként, iskola után alig vártam, hogy a lovardába mehessek és a kedvenc lovamat láthassam. Sajnos esős időben a szüleim nem engedtek a lovardába, mert nagyon megáztam volna. Ilyenkor nagyon szomorú voltam.

Melyik állítással értesz egyet jobban?

„A jó tanulmányi eredményekkel sokkal több lehetőség közül válogathatunk majd.” vagy „Ha elkezdjük azt csinálni, amivel akkor is szívesen foglalkoznánk, ha egy fillért sem kapnánk érte, akkor jó úton vagyunk a boldog élet felé.”?

A két állítás közül személy szerint én a másodikkal értek jobban egyet. Véleményem szerint szeretni kell azt, ami a munkánk, hivatásunk, amivel mindennap foglalkozunk. Ha ezt meg tudjuk valósítani, akkor valóban szerencsésnek mondhatjuk magunkat.

Melyik a kedvenc állatod?

Természetesen a kedvenc állatom a ló, de minden állatot nagyon szeretek. Az istálló környékén sok a macska, velük szoktunk játszani, nagyon szeretik, ha simogatjuk őket. A lovardában gyakran találkozunk a lótulajdonosok kutyáival, akik hálásak egy kis fülvakargatásért, amíg a gazdi lovagol.

Volt-e gyerekkorodban, és most van-e háziállatod? Mutatnál nekünk róla egy fotót?

Nincs otthon háziállatom, viszont van egy volt rendőr lovam vidéken, akit, amikor időm engedi meglátogatok és nagyokat szoktunk játszani a legelőn. Rátartinak hívják, ő volt az első szolgálati hátasom egészen 20 éves koráig, amikor nyugdíjba ment és azóta egy szép nagy tanyán legelészik.

Ha állattá változtatna Téged egy varázsló, milyen állattá szeretnél változni, és miért?

Ha lehetne egy, az lenne a kérésem, hogy változtasson musztáנגgá, mint a Szilaj című mesefilmben, hogy olyan szabadon tudjak vágtatni, mint a vadlovak.

Melyik tantárgynak, illetve melyik tulajdonságodnak veszed a legnagyobb hasznát most az életedben?

A tanult tantárgyak közül kettőt tudok most a munkámban hasznosítani. A testnevelési órákat, mert megadta a kellő fizikai állóképességet, illetve a technika órákat, mert a kreativitásom sokat segít nap, mint nap.

Van-e olyan tulajdonságod, amivel nem vagy elégedett? Elárulod nekünk mi ez?

Szerintem a legrosszabb tulajdonságom az, hogy nem tudok egyszerre több helyen lenni.

Van-e valami, amit szerinted mindenkinek ki kellene próbálnia, mert garantáltan boldogabbá teszi az életet?

Amit mindenkinek ki kellene próbálnia az a szőrén lovaglás. Teljesen más élményt ad, mint nyeregben lovagolni. Nagyon vicces, amikor leszálláskor mindenki úgy tud csak járni, mint a pingvinek, mert combbal szorítani kell a lovat, hogy fent tudjunk rajta maradni.

Milyen üzeneted lenne a Junior Lovas Nemzetet olvasó gyerekek számára?

Szeressék és foglalkozzanak minél többet az állatokkal, nagyon hálásak lesznek érte. Boldogsággal tölti el az embert, amikor érzi, hogy egy állat megismeri és bíz benne.

Köszönjük!

Képek forrása:

Magyar Rendőrség hivatalos

honlapja: <http://www.police.hu/>

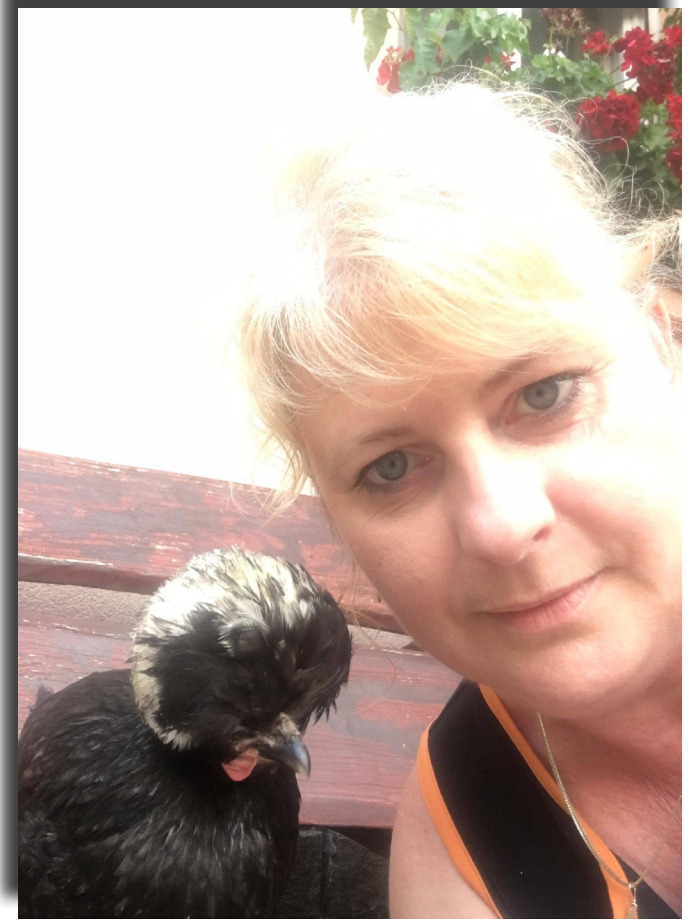
Facebook oldala: <https://www.facebook.com/PoliceHungaryOfficial>

Peidl Márta vagyok, 50 éves fodrász, egy felnőtt fiú édesanyja. A szakmában 30 éve dolgozom töretlenül, és ma is szeretem csinálni.

Mindig is fodrász szeretnél volna lenni?

Nem készültem fodrásznak, érettségi után továbbtanulási tervem volt, de nem találtam a megfelelő irányt. Dolgozni kezdtem és így jöttem rá hogy főnök irányítása nélkül szeretnék létezni. Az ajándékba kapott kezügyességemet felhasználva jutottam a fodrász szakma tanulásához. Ha már művész hajlam nem társult hozzá, akkor apróra váltottam.

Szereted, amit csinálsz? Mit szeretsz benne?

Nagyon szeretem a munkám. Úgy gondolom nem véletlenül terelődtem felé. Minden nap sikerélményem van, az elégedett vendég biztosít erről. Sajátos emberi kapcsolatok születnek munka közben, sokszor sokkal fontosabb dolgok oldódnak meg, mint egy jó frizura. Megtudom hallgatni a problémáikat, vagy örömeiket, és nagyon jó érzés ahogy sok ember a bizalmába fogad!

Hogyan emlékszel vissza az iskolai éveidre? Megosztanád velünk a legszebb emlékedet és legrosszabb pillanatodat a diákéveidből?

Az iskolás éveimből a legszebb emlékem, ahogy a középiskolában egy rendkívül összetartó, jó osztályközösség alakult ki, akikkel ma is gyakran találkozunk. A legrosszabb emlékem talán egy barát elvesztése, akiben addig nagyon bíztam.

Melyik állítással értesz egyet jobban? „A jó tanulmányi eredményekkel sokkal több lehetőség közül válogathatunk majd.” vagy „Ha elkezdjük azt csinálni, amivel akkor is szívesen foglalkoznánk, ha egy fillért sem kapnánk érte, akkor jó úton vagyunk a boldog élet felé.”?

Egy kicsit mind kettő igaz lehet! A jó és sok tanulás segíthet megfelelő döntéseket hozni, ha okos vagy jobban értheted mi jó neked!

Melyik a kedvenc állatod? Volt-e gyerekkorodban, és most van-e háziállatod? Mutatnál nekünk róla egy fotót?

Mindig állatok vettek körül, igazi vidéki gyerek voltam! Szabadidőmet legszívesebben velük töltöttem, galambok, malacok, kacsák, csirkék, kutya, macska. A kedvenceim a csirkék lettek, folyton köztük ültem. Olyan szelídek lettek, hogy mindenhová kísérgettek. Amikor a kotlós alatt kelnek a csibék, az valami gyönyörűség! Ma is sok és sokféle csirkét tartok, és az a legszebb időszak most is, amikor kibújnak a tojásból a kis meglepik! Persze vannak kedvenceim, de nagyon nehezen válok meg bármelyiktől. Nagyon kedves még a lelkemnek a berni pásztorunk Lujzika is, aki igazi családtag.

Ha állattá változtatna Téged egy varázsló, milyen állattá szeretnél változni, és miért?

Ha állattá változhatnék madár lennék, erdőben szabadon, magasra repülve. Úgy gondolom övék az igazi szabadság.

Melyik tantárgynak, illetve melyik tulajdonságodnak veszed a legnagyobb hasznát most az életedben?

Tantárgyként a biológia, földrajz volt a kedvencem, mindent hasznosnak tartok ezekből - a környezetem élővilága jobban érthető.

Van-e olyan tulajdonságod, amivel nem vagy elégedett? Elárulod nekünk mi ez?

Az önfejűség biztos nem a legjobb tulajdonságom, de mégis a kitartással együtt előbbre vitt. Ha mégsem, legalább nem okolhattam mást.

Van-e valami, amit szerinted mindenkinek ki kellene próbálnia, mert garantáltan boldogabbá teszi az életet?

Saját elképzelést, ötletet véghezvinni, annak a sikerét érezni, segíteni önzetlenül, és érezni a hálát érte. Ezek olyan további erőt adnak, hogy még többet segíts!

Milyen üzeneted lenne a Junior Lovas Nemzetet olvasó gyerekek számára?

Minden történetet lehet a jó oldaláról látni, a rossz és szomorú dolgoknak is van tanulsága! Azok a barátok, családtagok, akik melletted állnak mindig, nagyon fontosak az életben. Kell, hogy ők is számíthassanak rád!

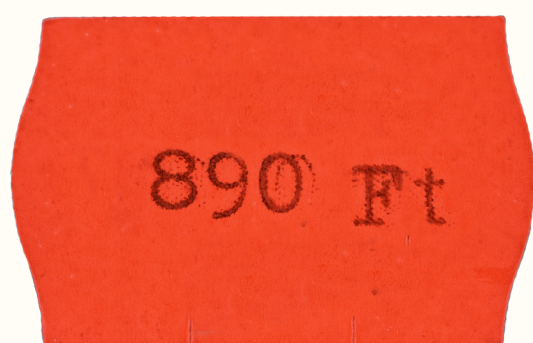

Köszönjük!

Szóllős Judit rovata

SZÓJÁTÉKOK MINDKETTŐ TAKARMÁNY

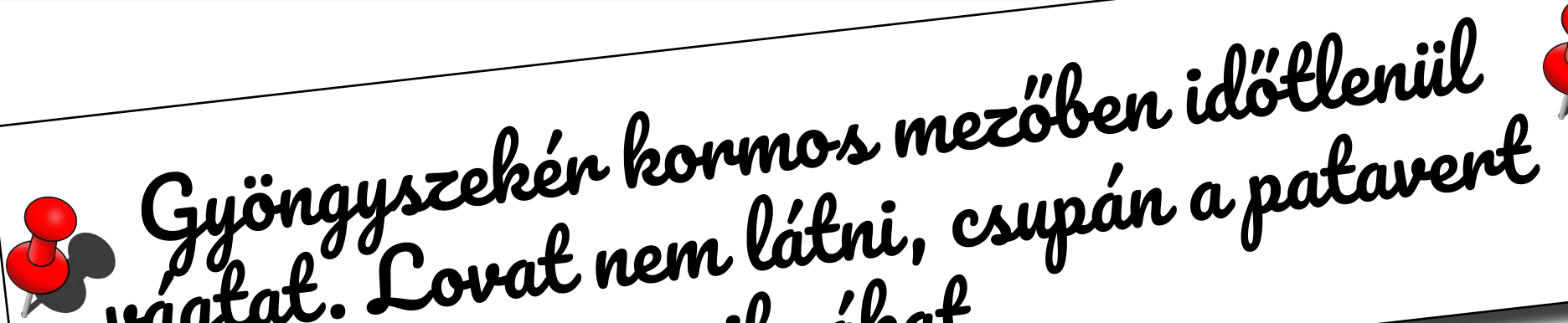
ABC (1-44) → 43. 1. 3.

APA

Mire való a ló feje?

 Gyöngyszekén kormos mezőben időtlenül vágta. Lovat nem látni, csupán a patavent szikrákat.

Hat lába van, de csak négyen jár.

HOL KASZÁLJÁK A SZÉNÁT?

*Hogyan mondják helyesen?
Nyugaton, vagy nyugoton kél fel a nap?*

A találós kérdéseket **Varga Ferencné 1111 találós kérdés** című könyvéből vadásztuk.

Az appaloosa-mintázatok a tarkák egy másik nagy csoportját képviselik. Az előző számban a pinto mintázatokra láthattatok sok-sok példát, a mostani részben pedig az appaloosa-mintázatokot vizsgáljuk meg egy kicsit jobban.

Az appaloosa-mintázat mint gyűjtőnév, többféle mintázatot is magában foglal. Természetesen nem csak az Appaloosa lófajtában található meg, hiszen biztos ti is láttatok már például pöttyös pónit, hidegvérűt, vagy egyéb olyan fajtát, amelyre szintén jellemző a pöttyösség. Ilyenek például a Knabstrupper, illetve a Noriker lovak. Mindegyik fajtában ugyanazok a gének okozzák ezeket a mintázatokot.

Az „alapállapot”, ami minden ilyen gént hordozó lóban megtalálható, azok az **appaloosa-karakterisztikák**, vagy -tulajdonságok. Ide tartozik az **emberi szem**, a **sávozott pata**, és a **foltos bőr**. Azok a lovak, akik ezeket a tulajdonságokat mutatják, gyakran erősen tűzöttek, ez az „appaloosa deresség”, eredeti angol nevén varnish roan. Igen látványos, különbözik a valódi deresektől és a szürkéktől is, ugyanis a csontosabb felületeken ezek a lovak színesek maradnak. Minden ilyen ló nagyon egyedien mutatja ezt a színt, némelyik éppen csak erősebben tűzött, mások már szinte majdnem fehérek, annyira sok fehér szál található

rajtuk, míg egyes lovaknál pöttyökben-foltokban jelentkezik ez az erős tűzöttség. Nézzük ezeket a kategóriákat!

Billy The Kiddie (2008),
varnish roan appaloosa herélt.
Tulajdonos: Tösch Heike
Fotó: Hutter Dominik
(begipictures.at)

Ezen az alapállapoton felül jellegzetes appaloosa-mintázatok lehetnek jelen, egész pontosan négyféle mintázatról beszélhetünk.

Az egyik leglátványosabb mintázat a **leopard**, vagy magyarul **párductarka**. A ló teljes, vagy majdnem teljes testét az alap színével megegyező pöttyök fedik, a pöttyök között pedig fehér szín van jelen.

WST Painted Buck (2016),
pej fakó (bay dun) leopard appaloosa fedezőmén.
Tulajdonos: Bari András, fotó: a szerző fényképe

A **spotted blanket** (tükörfordításban „**pöttyös takaró**”) esetében a pöttyös fehér mintázat csak a ló hátulsó részén van jelen, ami maximum a hát közepéig érhet. A többi testrész lehet élénk alapszín, vagy a fentebb említett varnish roan „appaloosa-deres” színű.

Strudel Blanket Kid (2016), sárga színű, spotted blanket és varnish roan mintázatú appaloosa mén.
Tulajdonos: Séra Szandra, Rainbow Ranch
Fotó: Szabó Jusstina

A **fewspot** („**néhány pötty**”) azokat az appaloosa-mintás lovakat jelöli, akiknél a test nagy része, akár a teljes test fehéres színű, ám néhány kisebb-nagyobb pötty található rajtuk.

Stella A and B (2014),
sárga near fewspot appaloosa kanca.
Tulajdonos: Séra Szandra, Rainbow Ranch
Fotó: Szabó Jusstina

A **snowcap** („**fehér takaró**”) a fentebbi takarónak a pöttymentes változata, amikor a ló fenekét-combjait egy összefüggő, fehér takaró borítja. A test többi része ugyanúgy mutathatja az élénk alapszínt, vagy a tűzött varnish roan-t.

Strudel Blue Sky (2017), sárga snowcap
varnish roan appaloosa mén.
Tulajdonos: Séra Szandra, Rainbow Ranch
Fotó: Botos Laura

Timár Krisztina
Horse Color Genetics HUN - Lószíngenetika (Facebook)
loszingenetika.wordpress.com

A tanácsokról...

Ki ne olvasott volna olyat a virtuális világban, hogy közösségi csoportokban, blogokban keresik egyesek a megoldást a mindennapi gondjukra, bajukra. Olyan kérdések kerülnek elő, hogy „miért csinálja ezt a lovam?”, „eddig nem volt baj vele, most van, mitől lehet?”, „mit csináljak vele, hogy jobb kapcsolatunk legyen?”. A kérdésekkel nincs gond. A kérdések feltevésének módjával már van. És azzal is, hogy látatlanban, élőben ismeretek nélkül még büszke válaszadók is vannak, akik bizony megmondják a tutit. Ki az, aki veszi a bátorságot ahhoz, hogy virtuálisan, képből, videóból és a lovas elmondásából ítélkezzen és tanácsoljon bármit is? A lehető legfelelőtlenebb dolog úgy adni bármilyen tanácsot, hogy nem ismerjük a TELJES hátteret. Fontos tudni, mit, hogyan eszik a ló, milyen a tartási körülmény, milyen maga a lovas (!), mik az első benyomások a lovast, mint embert illetően...

Ha a lovas panaszkodik, hogy a lóval tiszteletlen, semmibe veszi, akkor látatlanban nem lehet megítélni, hogy miből fakad. Legalábbis nagyon ritkán. Élőben azonnal levehető, ha a lovas nincs a helyzet magaslatán, hiába a lóra fogja. Ha a lovas nem jó vezető, nincs megfelelő kisugárzása és testbeszéde mondhat bármit, a ló nem fogja elfogadni. Élőben már csak az emberek beszédéből, szóhasználatáról, mozdulataiból következtetni lehet, hogyan viszonyul a világhoz és ezáltal a lovához - sőt akár a problémához is.

Az pedig a lehangsúlyosabb érv, a látatlanban való „diagnosztizálás” ellen, hogyha a tanács nem válik be és baleset a vége, akkor kié a felelősség? Erre sajnos senki nem gondol...

Az, hogy léteznek általános, feladatokat bemutató írások, vagy bármilyen szakágból szakkönyvek, az teljesen más. Ott tapasztalt, hiteles források osztják meg gondolataikat. És nem kifejezetten adott, személyes problémákra válaszolnak. Azt semmilyen szakember nem vállalja. És nem azért van minden jó könyvben és minden válaszban az a mondat, hogy „erősen javasolt szakdedző élőbeni segítségét kérni”, mert az író nagyon el akarja adni magát. Nem. Azért van, mert ez az igazság. És még ez sem lesz teljes biztonsággal száz százalékos megoldás,

mert akik lovakkal dolgoznak SOHA nem garantálhatnak semmit. Igyekezhetnek az úton, hogy a lehető legnagyobb valószínűséggel megoldják a problémát, de teljesen semmi sem garantálható. És nem azért mert adott edző nem jó szakmailag. Hanem mert nem programozott gépekkel dolgozunk. Sőt, egyik edző sem kompatibilis minden problémával, vagy épp ló-lovas párossal. Ezért szép, színes a világ, sok eltérő metódussal, nézőponttal.

Összefoglalva tehát: kérdés és kérdés közt hatalmas különbség van: „hogyan tanítsam be a lovat ágaskodni?” vagy „mik azok a feladatok, amikkel megerősíthetem a lovam és közöttem lévő kapcsolatot, amire később olyan feladatot is építhetek, mint az ágaskodás?”

Ismétlem: nem magával a kérdezéssel van gond. Ott a gond, ahol egy olcsó, virtuális kérdéssel akarják megkeresni azt a választ, ami a mindennapokban és nem utolsó sorban inkább önmagukban keresendő...

Írta: Tászler Melinda

Facebook: [Szabadidomítás-Filozófia a lovaglásban](#)

Fotó: Mráz Edina

Esküvő

Hajnalcsillag nyugtalanságot érzett a levegőben. Nem ijesztő nyugtalanságot, hanem izgalommal teli, vidám nyugtalanságot. Körbevágta a legelőn, megpróbálta kideríteni, mi okozza a különleges, vibráló feszültséget.

A lovardában lakó emberek izgatottan beszélgettek, néha kiáltottak egymásnak néhány szót. Bútorokat cipeltek, tálcákkal szaladgáltak.

- Vajon mire készülnek? – morfondírozott magában a kiscsikó.

Végre meglátta Benit, aki hatalmas szalmabálát tolt egy talicskán. A kisfiú azonban nem az istállóba vitte a bálát, ahogy szokta, hanem a legelő mellett lévő ligetes, fás területre. Hajnalcsillag odaszaladt, s ámulva látta, hogy már sok bála sorakozik egymás mellett.

- Látod, Hajnalcsillag – lépett a kiscsikó mellé Beni – ma délután itt lesz az esküvő.

Hajnalcsillag megrázta fejét.

- Nem érted, igaz? - nevetett Beni. Nem csodálom. Pontosan én sem tudom, hogy néz ki az esküvő, de nagy ünnepség lesz. Anya húga megy férjhez. Ott, azon a fából készült, feldíszített kapun mennek majd át a vőlegényével, s összeházasodnak itt ezen a helyen – mutatott Beni a bálák előtti területre, ahol virágokkal ékesített asztal állt. Különleges nap a mai! Ez lesz a lovarda első esküvője. Sokan leszünk, nagyon sokan. S mindenki csodaszépen lesz felöltözve. Anya is meseszép ruhát vásárolt. Nekem van a legszebb, legkedvesebb anyukám a világon! – hadarta Beni egy szuszra a rengeteg információt.

Hajnalcsillag felágaskodott.

- Jó, jó! – kacagott Beni! A te anyukád is csodaszép.

A kiscsikó Beni hajába fúrta az orrát.

- Nem, sajnos nem lehetek veled az ünnepségen – simogatta meg lovacskája fejét Beni. A vendégek között kell lennem, én is szép ruhát húzok, mint a többiek. Majd integetek neked, s hozok valami finom falatot – ígérte Beni, s már futott is tovább, mert még rengeteg tennivaló várt rá.

Elérkezett a délután. Hajnalcsillag fel-alá járkált a kerítés mellett, érdeklődve figyelte az érkező vendégeket. Három órakor megérkeztek a zenészek, s kezdetét vette az ünnepség.

Először a vőlegény és vendégei kikérték a menyasszonyt. Nyílt az ajtó, s kilépett rajta egy furcsa alak. Hajnalcsillag feszülten figyelt. Toporgott.

- Nem, ő biztosan nem a menyasszony - csodálkozott. Mi folyik itt? A vendégek hangosan nevettek. Mindenki rájött, hogy nem a menyasszony érkezett meg, csak próbára tették a vőlegényt, hogy felismeri-e szíve választottját.

- Persze, hogy felismeri – bosszankodott Hajnalcsillag. Mindenki felismeri a menyasszonyt. Kedves, szeretetreméltó lány. No, és szereti a lovakat – mosolyodott el Hajnalcsillag.

Újból megszólalt a zene, s végre kilépett az igazi menyasszony. Hajnalcsillag megtorpant, még a szája is tátva maradt a csodálkozástól. A lány hófehér ruhájában olyan volt, mint egy tündér. Igazi, varázslatos tündér.

Elindult a menet. Elöl sétált Beni papája a menyasszonnyal, utána a vőlegény az édesanyjával. Őket követte Beni mamája, anyukája, apukája, s természetesen Beni. Hajnalcsillag halkán felnyihogott. Beni meghallotta, odaszaladt, megsimogatta a kiscsikót, majd visszafutott a szüleihez.

Minden úgy történt, ahogy Beni délelőtt elmesélte Hajnalcsillagnak.

A menyasszony és a vőlegény a vendégekkel együtt átsétált a feldíszített kapu alatt. A szertartásvezető szép beszédet mondott, majd összeadta a fiatalokat. Amikor a menyasszony és a vőlegény az esküszövegét mondta, a virágos kapura rászállt egy kismadár, s végigtrillázta a ceremóniát. A nyári nap aranykoszorút vont az ifjú pár köré.

Ezután a vendégek még sokáig beszélgettek, ettek, ittak, felidéztek a nap legszebb, legvidámabb, legmeghatóbb pillanatait.

Beni nem feledkezett meg Hajnalcsillagról, vitt neki almát, dinnyét, hogy ő is részese lehessen az ünnepi lakomának.

Amikor a falu templomának tornyában ötöt ütött a harang, megérkeztek a buszok, s elvitték a vendégeket a lakodalom helyszínére.

Beni átkarolta Hajnalcsillag nyakát.

- Vigyázz a lovardára, Hajnalcsillag! Most én is

elmegyek a lakodalomba, de holnap találkozunk, s elmesélek neked mindent. Kérlek, külön figyelj Tukira, ma ő is veletek alszik az istállóban.

Hajnalcsillag puha orrával megdörzsölte Beni arcát. Vigyáz, persze, hogy vigyáz a menyasszony kiskutyájára.

- Köszönöm! – simogatta meg Beni a kiscsikót, s már szaladt is a szüleihez, hogy elmenjen abba a titokzatos lakodalomba, amiről Hajnalcsillag semmit nem tudott.

Diamond

A mese a valóságban
Fotó: Badics Gábor (www.emlekorzo.hu)

Mesekönyvet készítünk kórházban gyógyuló beteg gyerekeknek, gyógyító lovas mesékkel, és sok-sok szeretettel!

Szívesen bekapcsolódnál és segítenél?

ÍRJ TE IS MESÉT!

A legszebb meséket nyomtatott formában eljuttatjuk egy-egy kórház gyermekeinek, ha összegyűlik megfelelő mennyiségben.

Arra kérünk, mindenképpen írd oda a nevedet is a mese alá, hogy tudják, hogy Te küldöd!

És ha egy kedves üzenetet is írsz a meséhez, biztosan nagyon fog örülni neki az, aki kapja!

Formai követelmények:

- word dokumentum
- Times New Roman 12-es betűméret
- 2,5-es margók
- 1 oldal

Ide küldheted: lovasnemzetplusz@gmail.com

Ha esetleg nem lenne ihleted, segíthet Kis Henrietta gyönyörű rajza.

Szóllós Judit

A beküldött mesékből a Junior lapjaiba is válogatunk. Ne csüggedj!
Ha a meséd nem került be a mostani számba, lehet, hogy a
következőben már olvashatod!

Kincsem és Csalogány

Magyarország egyik leghíresebb lova, Kincsem, egy sárga színű kanca. Verhetetlen ló volt, 54 versenyéből mindet megnyerte. De azt nem mindenki tudja, hogy volt egy legjobb barátja, egy fekete-fehér macska, aki a Csalogány nevet viselte.

Történt egy szép napon, hogy Kincsem és Csalogány a legelőn futkároztak.

- Csalogány, szerinted holnap ismét nyerni fogok?- kérdezte kíváncsian barátját Kincsem, miközben kis fejét óvatosan lehatotta, hogy közelebb legyen a macskához.

- Nem tudhatjuk előre Kincsem. - válaszolta szelíden.

- És ha nem? Mi lesz, ha a gazdám nem lesz büszke rám?- aggódott a kanca.

- Ne félj. Ugyan úgy szeretni fog téged a gazdánk. És én is, legjobb barátok vagyunk, és azok is leszünk. - mondta nyugtató hangon a cica.

Másnap csodálatos napra virradt. Minden készen állt a versenyre. Különböző országokból érkeztek lovak, hogy megmérettessék magukat Kincsemmel. Már felnyergelték és felkantározták a versenylovakat és éppen a bemelegítő köröket tették a kiskarámban.

- Csalogány?- nézett körbe Kincsem, majd megállt.

- Menj már Kincsem! Feltartod a sort!- kiáltotta egy fekete ló, aki mögötte ment.

- Sajnálom, nem látom a legjobb barátom.

- Csak vesztesek foglalkoznak ilyenkor is a barátjukkal. - mondta lenézően egy másik ló.

Mikor elérkezett az idő felvezették a lovakat a pályára és elindultak hátra. Kincsem csak botorkálva, néha megállva haladt előre. Nem akart a elindulni a versenyen, ha barátja nincs itt.

- Ne haragudj Kincsem, hogy késtem. Útbaigazítást adtam egy eltévedt lónak. - jelent meg Csalogány és felugrott a pálya korlátjára.

- Nem haragszom.

- Vesztes!- nyerített vissza a fekete ló.

Illusztráció: Andorkó Ált Alexandra

Mikor a lovak odaértek a pálya hátsó részéhez. Felsorakoztak az induló kapuban. Megszólalt a csengő és a lovak előtt kinyílt az ajtó, ők pedig hamar elindultak. Galoppozva futottak a pályán, egymást előzték. Eddig az első helyen a fekete ló állt, aki piszkálta Kincsemet. Olyan gyors. - gondolta Kincsem. Már a pálya felén túl voltak, egy kicsit elfáradt, de még bírta. Ekkor az előtte lévő fekete ló hirtelen lelassult, nem tudta tovább tartani a tempót, így Kincsem élre tört. Csak futottak tovább. Ekkor eljött az utolsó kanyar és befordultak a cél irányába. A tömeg ujjongása már hallatszódott.

- Ügyes leszel Kincsem, hajrá! - suttogta neki a zsokéja, mire a kanca felnyerített és még gyorsabban kezdett vágatni.

Az emberek állva figyelték a lelátón, lélegzet visszafojtva várták a történéseket. A többi ló jócskán lemaradt, de Kincsem csak vágatott előre, míg beért a célba. A tömeg ujjongott, Kincsem pedig vidám ugrándozásba kezdett. Mikor a többi ló is beért lassan, fáradtan elhaladtak Kincsem mellett.

- Gratulálunk! Ügyes vagy!- mondták elismerően a versenylovak. Kincsem csak köszönetként prüszkölt egyet és felnyerített.

- Csodakanca!- kiáltotta a győztes ló gazdája és hip-hop mellette termett. - Büszke vagyok rád, de ha nem nyertél volna, akkor is az lettem volna.

Kincsem iszonyú boldog volt, büszke volt ő is magára. Tudta, hogyha veszítene is a versenyeken, a barátai és a családja akkor is szeretni fogja, de ettől függetlenül minden tőle telhetőt megtesz, hogy jó versenyló legyen.

- Ne figyelj rájuk. Ha nyersz, ha nem büszkéek leszünk rád. De tedd meg a lehető legtöbbet, amire képes vagy. - bízta barátját a macska
- Úgy lesz Csalogány!- bólintott vidáman a sárga kanca és bátran követte a többi lovat a starthoz.

Mikor a lovak odaértek a pálya hátsó részéhez. Felsorakoztak az induló kapuban. Megszólalt a csengő és a lovak előtt kinyílt az ajtó, ők pedig hamar elindultak. Galoppozva futottak a pályán, egymást előzték. Eddig az első helyen a fekete ló állt, aki piszkálta Kincsemet. Olyan gyors. - gondolta Kincsem. Már a pálya felén túl voltak, egy kicsit elfáradt, de még bírta. Ekkor az előtte lévő fekete ló hirtelen lelassult, nem tudta tovább tartani a tempót, így Kincsem élre tört. Csak futottak tovább. Ekkor eljött az utolsó kanyar és befordultak a cél irányába. A tömeg ujjongása már hallatszódott.

Junácsi Laura

Nyomtasd ki ezt az oldalt és színezz!

FENYVES TANYA

ÍRTA ÉS RAJZOLTA: SZAKÁCS NÓRI

Semmi baj! Nem kell félni! Gyere átjövök veled együtt! Mutatom az utat!

Rendben, menj akkor előre, ha túléled megyek utánad...

Látod, nem is olyan rémisztő!

Fujj, valami a lábamhoz ért!

Ármin a nap hőse!!

Azta Villám, hogy te milyen bátor vagy!

Igazából a kölyök miatt csináltam, legyen egy jó pontja a lányoknál...

Gyerünk Kókusz! Mutasd meg, hogy a lányok a legjobb!

VERSENY A TISZTÁSIG!

Na végre valami értelmes dolog ezen túrán!

Kapcsoljunk villámgyorsaságra!

Már vártalak titeket! Kész vannak a sátrak! De még a gulyásnak kell egy kis idő, addig csobbanjatok!

Tényleg összeillenek...

El az útból! Érkezik a dzsungel királya!

Erre jöjjön Fenség! A medencéje már várja!

ÁRMIN, JÖSSZ NEKEM EGY ÚJ KALAPPAL!!

ÁGYÚGOLYÓÓ!

Már értem miért a nők élnek tovább!

A csapat kiélvezi a nyár utolsó napjait. Szeptembertől új kihívások várnak rájuk. Eljött az érettségi éve és dönteniük kell a jövőjükéről...

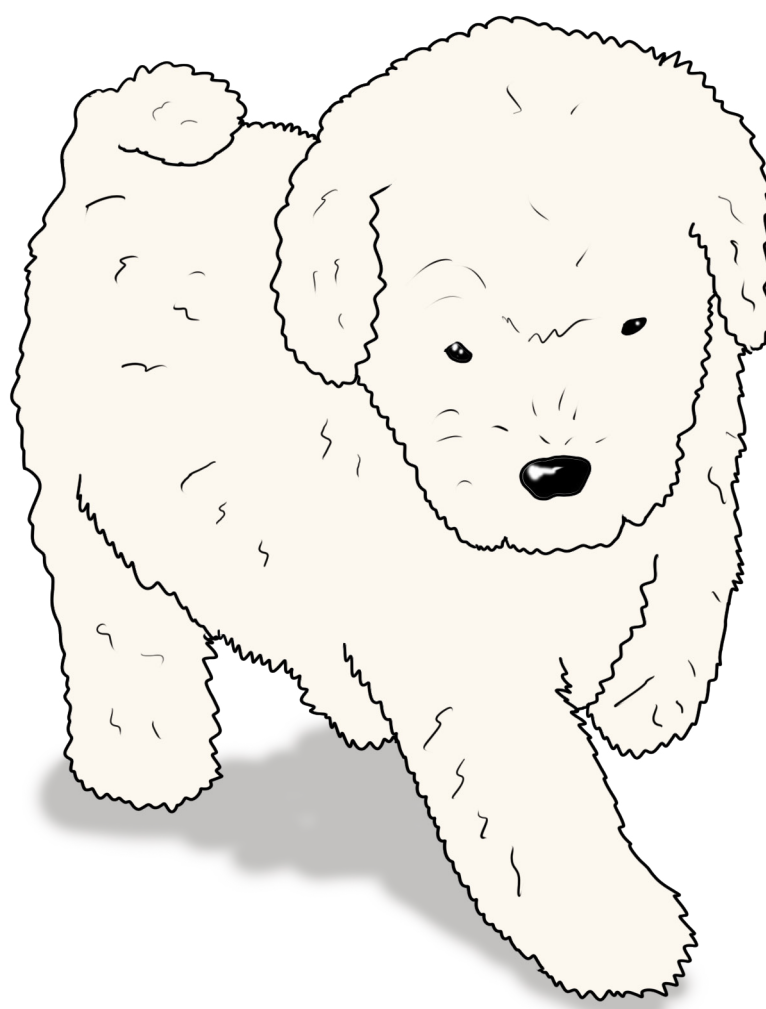

The ninth story, where Anna finds out, who is between the bales...

Summer is over, it's september. The leaves fall down, we see chestnuts and hedgehogs in the yards. Do you remember the last story? Someone scrapes between the straw bales, sure. Let's find out who it might be. Anna walks slowly towards the strange noise. She looks in between two bales and laughs softly. A tiny puppy tries to break free. Come on, I help you. -whispers Anna, as she raises up the unexpected newcomer. How did you get in here? We try to find your owner, okay? If you don't belong to anyone, I wish you could stay with us. What do you think of that? - Anna talks to the puppy as if he were human. Miracle is used to it, Anna talks to her all the time. She shows the dog to her horse. You like it, don't you? Think about how to name him, if he can stay. - Anna strokes Miracle, then brings the puppy into the house.

Vocabulary:

ninth - kilencedik
 over – vége
 fall down – leesik/lehullik
 chestnut – gesztenye
 hedgehog – sündisznó
 yard – udvar
 remember – emlékezni
 sure – bizony
 might be – lehet
 slowly - lassan
 towards – felé
 laugh – nevet
 softly – halkan/lágyan
 tiny – apró/pici
 try – próbál
 break free – kiszabadulni
 whisper – suttog
 raise up – felemel
 unexpected – váratlan
 newcomer – jövevény
 owner – tulajdonos
 belong to – tartozni valakihez/
 valamihez
 as if he were human – mintha
 ember lenne
 stroke – simogat

like – szeret/tetszik
 used to it – hozzá van szokva
 all the time – mindig/állandóan
 puppy – kiskutya/kutyakölyök
 in between two bales – két bála
 között
 stay – marad
 wish – kíván
 last – utolsó

*A nyelvleckéket
 Czárth Zsófiának
 köszönhetitek*

Die neunte Geschichte, in der Anna herausfindet, wer zwischen den Ballen ist...

Der Sommer ist vorbei, es ist September. Die Blätter fallen, wir sehen Kastanien und Igel in den Höfen. Erinnerst du dich an die letzte Geschichte? Jemand kratzt zwischen den Strohballen, klar. Findet heraus, wer es sein könnte. Anna geht langsam in die Richtung des Lärms. Sie schaut zwischen zwei Ballen und lacht leise. Ein kleiner Welpen versucht sich zu befreien. Komm, ich helfe dir! - flüstert Anna, als sie den unerwarteten Neuankömmling erhebt. Wie bist du hier rein gekommen? Wir versuchen, deiner Besitzer zu finden. Wenn wir von niemandem gehören, wünsche ich, du könntest bei uns bleiben. Was denkst du davon? - Anna spricht mit dem Welpen, als ob er ein Mensch wäre. Wunder ist daran gewöhnt, Anna redet die ganze Zeit mit ihr. Sie zeigt ihrem Pferd den Hund. Du magst ihm, nicht wahr? Überlege, wie wir ihn benennen, wenn er bleiben kann. - Anna streichelt Wunder und bringt dann den Welpen ins Haus.

Wörter:

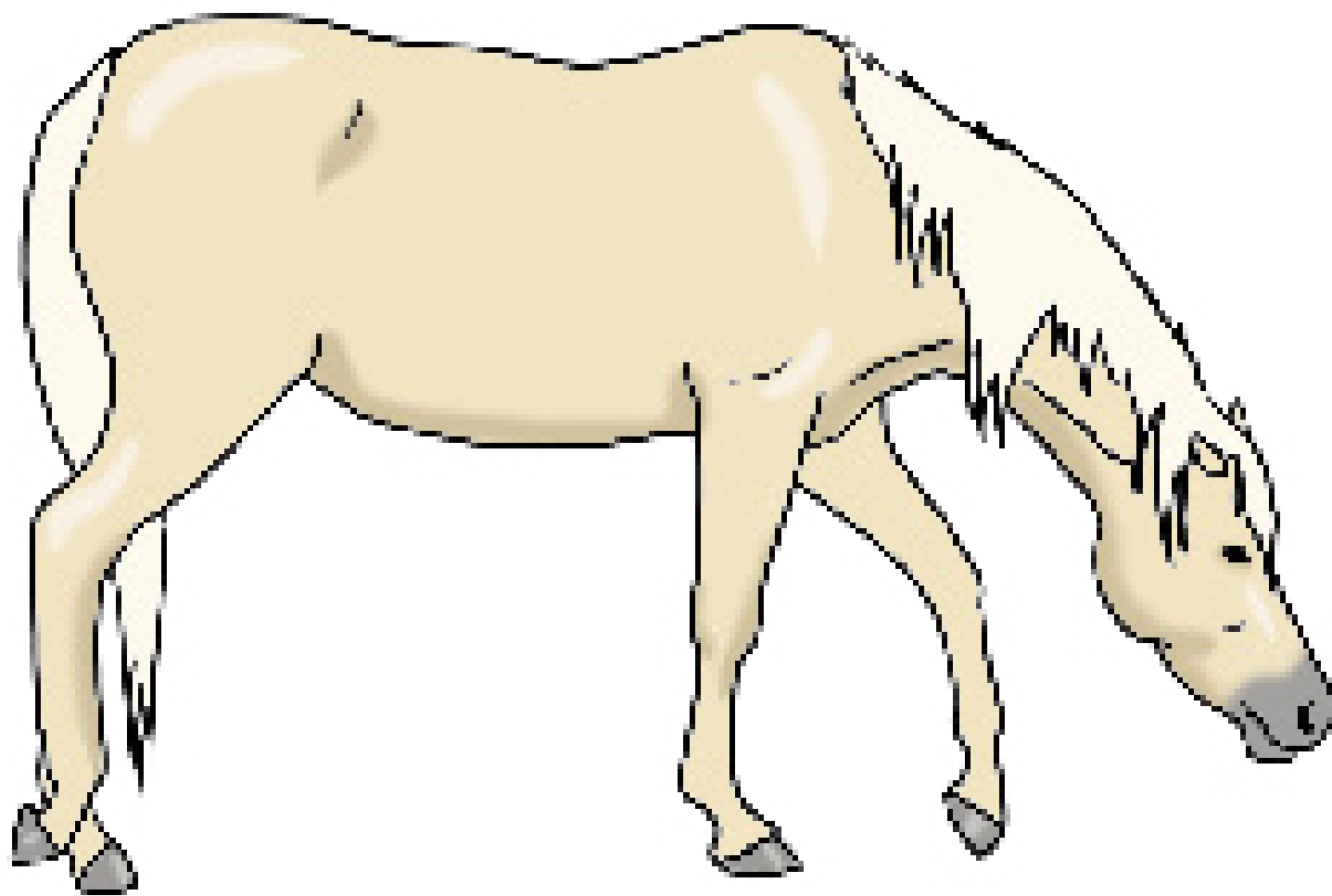
neunte - kilencedik
 vorbei - vége
 fallen - leesik/lehullik
 die Kastanie - gesztenye
 der Igel - südisznó
 der Hof - udvar
 erinnern - emlékezni
 klar - bizony
 sein könnte - lehet
 langsam - lassan
 in Richtung - felé
 lachen - nevet
 leise - halkan/lágyan
 kleine - apró/pici
 versuchen - próbál
 befreien - kiszabadulni
 flüstern - suttog
 erheben - felemel
 unerwarteten - váratlan
 der Neuankömmling - jövevény
 der Besitzer - tulajdonos
 gehören - tartozni valakihez/valamihez
 als ob er ein Mensch wäre - mintha ember lenne
 streicheln - simogat
 mögen (mag) - szeret/tetszik

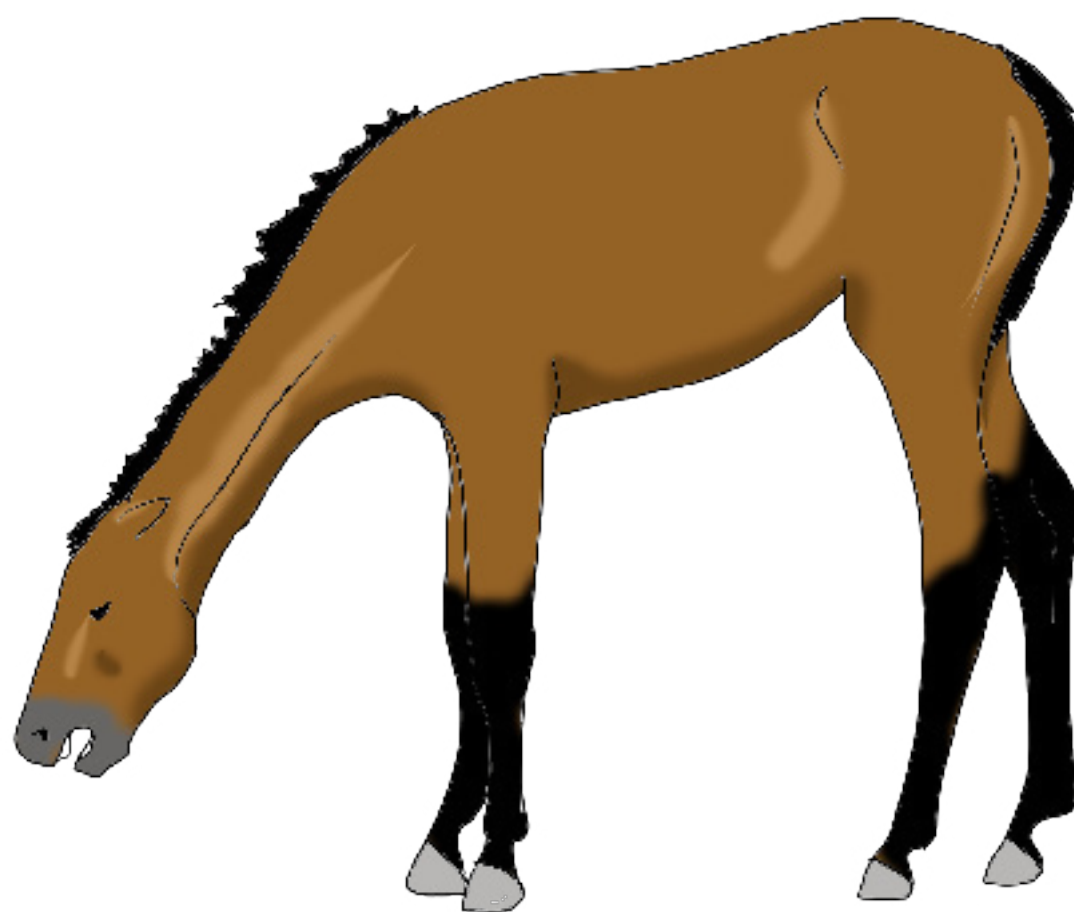
daran gewöhnt - hozzá van szokva
 die ganze Zeit - mindig/állandóan
 der Welpen - kiskutya/kutyakölyök
 zwischen zwei Ballen - két bála között
 bleiben - marad
 wünschen - kívánni
 letzt - utolsó
 überlegen - gondolkodni

A játékhoz hívd segítségül Tóth Betti szeptembneri cikkét a Lovas Nemzetből!

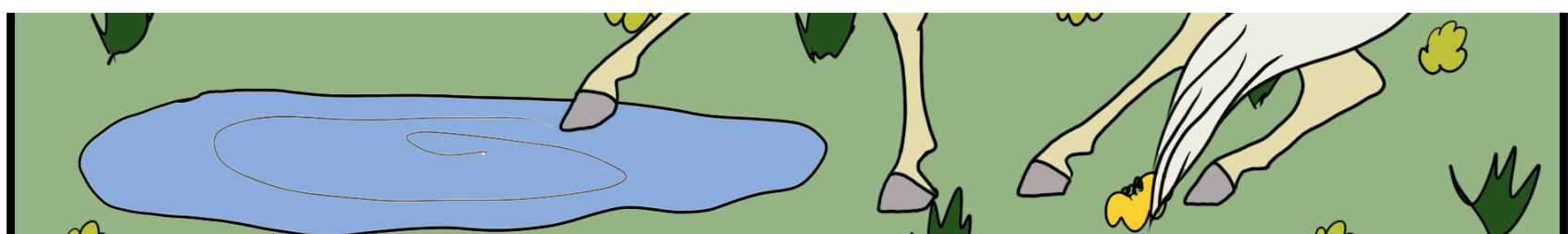
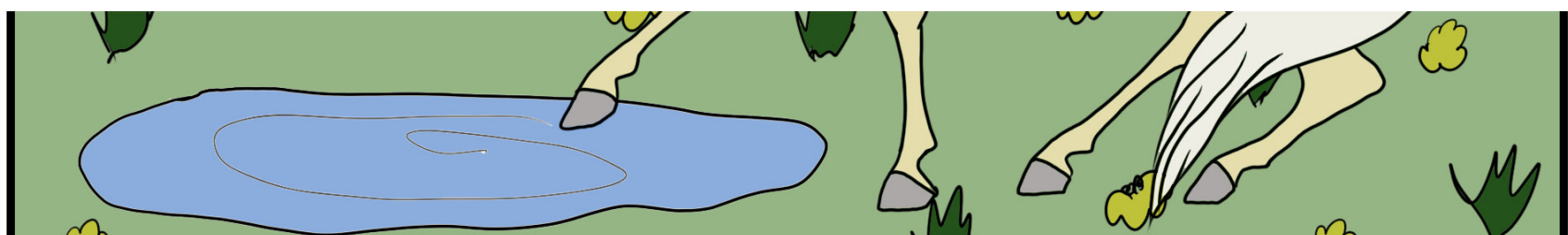
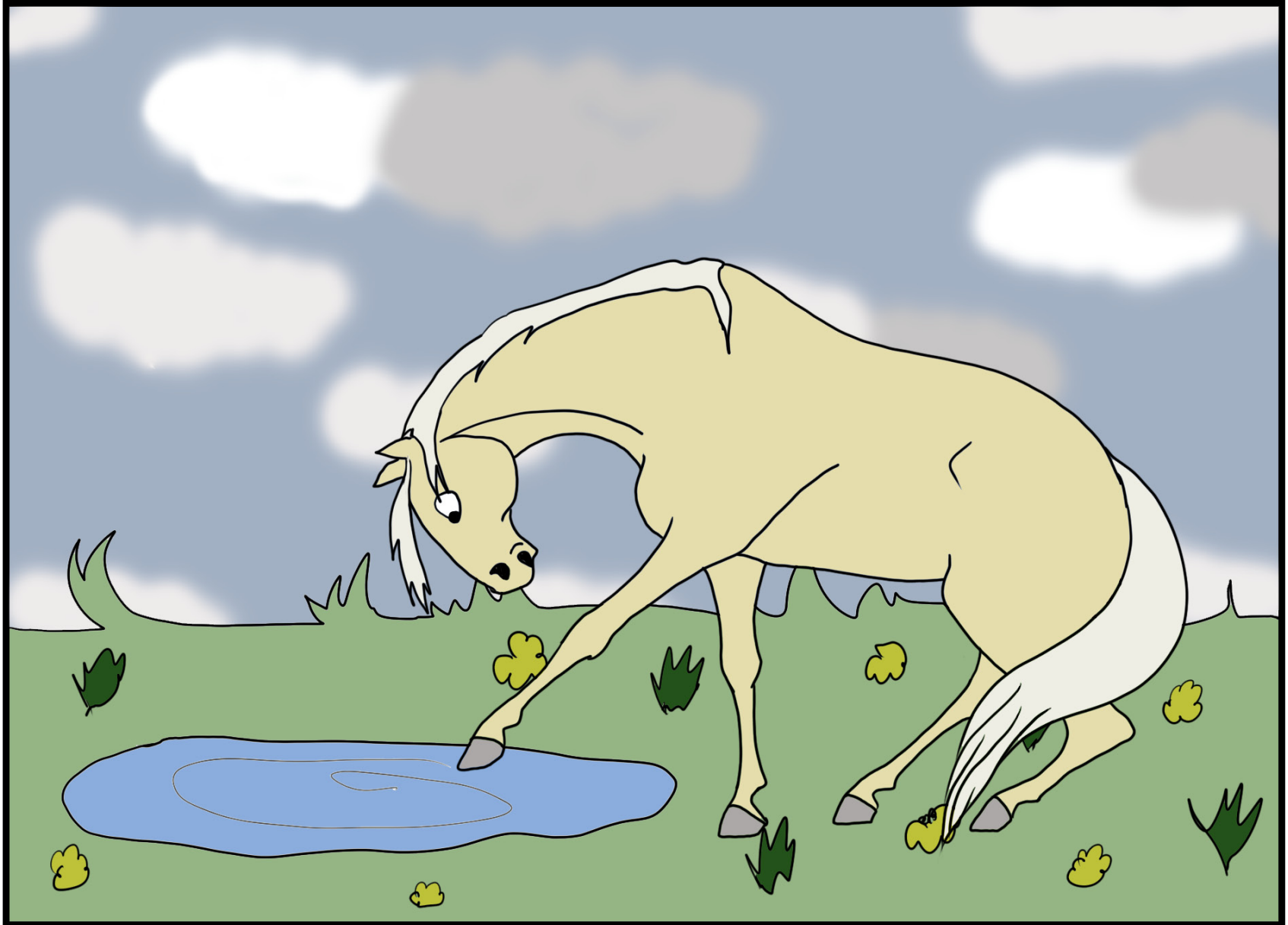
Mit mondanak a lovak?

**Nyomtasd ki ezt az oldalt,
majd indulhat a buli!**

Melyik részletet vágtuk ki a képből?

FÜZET HÁZILAG

JEGYZETELÉS AZ ÚJRAHASZNOSÍTÁS NEVÉBEN

Kellékek: lapok (akár használt), kartonpapír (pl.: müzlis doboz, díszítőszalag (akár bálamadzag), fólia (vagy ragasztószalag

Ha A/4-es lapokkal dolgozol, ajánlom, hogy felezd el őket - így praktikusabb lesz a notesz, hiszen kis helyen is elfér.

Az egyik hosszabb oldalon két lyukat kell készíteni (lyukasztóval, ollóval stb). Figyelj oda, hogy minden papíron egybevágó legyen a lyuk! Ezek segítségével tudod majd összefogni füzetszerűen a lapokat.

A kartonra készíts egyéni alkotásokat, bármilyen eszközzel művészkedhetsz. Amint úgy érzed, hogy teljes a műved, a kartont fedd le átlátszó fóliával, hogy a könyvecske tartós legyen. Ha nem áll rendelkezésedre komolyabb fólia, megteszi egy széles, átlátszó ragasztószalag is. Ennél a módszer-nél azonban különösen oda kell figyelni, hiszen teljesen párhuzamosnak kell lennie a szalagnak a füzettel. Könynyedén el lehet csúszni vele! Fontos, hogy bármelyik technikával is készíted, a karton széléit mindenképpen takard be, és a másik oldalon erősítsd hozzá. (így elkerülöd a számárfületeket és a „salátákat”)

Végül, a kartont is ki kell lyukasztanod ott, ahol a többi papírt is. Amikor összefogod a díszítőszalaggal a lapokat, hagyj helyet a bognál, hogy a lapozás se jelentsen gondot. Ezt legkönnyebben úgy tudod elérni, hogy eleve kihajtott állapotban kötöd össze.

Roflics Fanni

Mutasd meg nekünk az elkészült műved!
Küldd el az alkotásodról készült képet az INSTÁN!
[juniorlovasnemzet](#)

Alkosd meg minden hónapban a youtube csatornánkon található videó alapján a rajzodat!

Fontos tudnivalók:

* Mindig az adott hónap videója alapján dolgozz!

A szeptemberi videó: <https://youtu.be/q84h9-jfnDQ>

* Tisztán látható, éles rajzokat fogadunk el, mely fájlnak méretei minimum 1 MB (egy megabájt).

* Kizárólag a kiírásnak megfelelő pályázatok kerülnek bírálatra, az ettől eltérőek nem vesznek részt a játékban.

* A játékban korosztálytól függetlenül pályázhatsz.

* Pályázatod fájlneve: saját_neved_korod, pl: Pejkó Fruzsina pályázata, aki 16 éves: pejkó_fruzsina_16.jpg

* Egy hónapban maximum egy pályázattal indulhatsz.

* Az alkotásodat felhasználhatjuk illusztrációként az újságban, honlapon és a facebook oldalon is.

* Cím: lovasnemzetplusz@gmail.com

A legügyesebb rajzokat díjazzuk!

Ráski Lili (11)

Tárgyi jutalmat kapnak azok az alkotók, akiket a zsűri kiválaszt.

Ez maximum 2 pályázó/hónap.

Itt láthatjátok azokat a rajzokat, amelyek lődösték egymást az első helyekért.

Ciobotaru Anna (8)

Andorkó Ált
Alexandra (4)

Tóth Orsolya (14)

Bolla Dorina
Jada (15)

Ciobotaru Eszter (12)

Karancsi Éva
Mária (12)

Papp Ágota (13)

Címlapon: Szakács Nóri rajza

Játék megfejtések:

Zab és árpa.

A nyakára.

Göncölszekér

Ló és lovas.

Sehol, mert a fűvet kaszálják. A lekaszált fűből lesz a széna.

Sehogy se, mert a nap keleten kel fel.

A második részletet vágtuk ki a képből.

ISSN: 2061-4276

Főszerkesztő: Roflics Fanni

Szerzők: Bányavölgyi Donáta, Bozó Zsuzsanna (Diamond), Csikós Boglárka, Czárth Zsófia Csenge, Sárvári Evelin, Szakács Nóri, Szöllős Judit, Tászler Melinda, Timár Krisztina, Tombor Mónika, Tóth Betti, Zengő Nyíl
Történelmi Íjász Iskola

Főmunkatárs: Király Éva

Kiadó: Nemzeti Lovaskör, egyesület a lovas nemzetért

Kiadó székhelye: 8915 Nemesrádó, Petőfi köz 5.

Kiadásért felelős személy: Roflics Fanni

Megjelenik: havonta, ingyenes, letölthető pdf formátumban

Elérhetőségek

Honlap: lovasnemzet.hu

E-mail: lovasnemzetplusz@gmail.com

Facebook: [Junior Lovas Nemzet](https://www.facebook.com/JuniorLovasNemzet)

Instagram: [juniorlovasnemzet](https://www.instagram.com/juniorlovasnemzet)

Telefon: 20/449-86-96

Junior Lovas Nemzet